

I detta medlemsbrev sammanfattar vi KLYS arbete och aktiviteter för första halvåret 2019 och vad vi har framför oss. KLYS senaste yttranden och nyheter finns också publicerade på KLYS [hemsida](#).

Vi gör löpande uppdateringar på KLYS Facebooksida och på vårt Instagram- och Twitter-konto (@KLYS59). Där hittar du all den information och de nyheter som vi sprider från KLYS. Följ oss gärna!

Trevlig läsning!

UPPHOVSRETT OCH YTTRANDEFRIHET

ÖVERSYN AV UPPHOVSRETTEN INOM EU

Påverkansarbetet med EU:s upphovsrättsdirektiv – **the Digital Single Market Directive** (DSM-direktivet) - har varit intensivt i KLYS och i kulturskapsorganisationerna det senaste halvåret.

KLYS har haft en lång rad möten med riksdagspartiernas upphovsrättsligt ansvariga bl.a. inom moderaterna, liberalerna, centerpartiet, kristdemokraterna, socialdemokraterna och vänsterpartiet, för att ge kulturskapsarnas syn på DSM-direktivet.

Den **s k trilog** mellan EU-kommissionen, EU:s ministerråd och EU-parlamentet slutfördes i februari då dessa tre institutioner kom fram till en överenskommelse om en direktivtext, som sedan togs upp för **slutlig omröstning i EU-parlamentet den 26 mars**. En majoritet i EU-parlamentet röstade återigen till vår stora glädje för direktivet, men av dessa var mycket få svenska EU-parlamentariker (tre socialdemokrater), trots intensivt lobbyarbete från de svenska kulturskapsorganisationerna i Bryssel.

Strax innan EU-parlamentets omröstning offentliggjordes det **s.k. kulturskapsuppropet**, som KLYS initierat och samordnat. Uppropet utgjordes av 23 kulturskapsorganisationer som gick samman i en uppmaning till ansvariga politiker på såväl EU, som nationell nivå, att rösta *för* direktivet i EU-parlamentet och i riksdagens EU-nämnd.

Uppropet publicerades på SVT Kulturnyheternas webb och uppmärksammades av en rad stora svenska media, bl.a. DN, SvD, SR och SVT. Läs uppropet här:

<http://www.klys.se/kulturskapsupprop-for-en-modern-och-mer-rattvis-upphovsratt/>

När direktivet formellt skulle godkännas av den svenska riksdagens EU-nämnd hade dock alla svenska riksdagspartier förutom socialdemokraterna bestämt sig för att säga nej till direktivet p.g.a. den kontroversiella artikel 13 (numera artikel 17) och tvingade därför den svenska regeringen att vid ministerrådsmötet den 15 april gå emot sin egen linje och rösta nej.

En klar majoritet i ministerrådet röstade som tur var för direktivet vid detta tillfälle vilket, innebär att **direktivet nu är i hamn och kommer att träda i kraft formellt i början av juni 2019**. Nu har medlemsstaterna två år på sig att genomföra direktivet i nationell rätt.

Direktivet är en **mycket välkommen 60-årspresent** för KLYS och alla yrkesverksamma kulturskapsare i Sverige och i Europa!

Nu kommer ett viktigt arbete att inledas med att se till att direktivet genomförs på ett för kulturskapsarna fördelaktigt sätt. KLYS kommer att **tillsätta arbetsgrupper** ur sitt upphovsrättsnätverk för att ta fram förslag till hur vi vill att direktivet ska se ut i den svenska upphovsrättslagen.

Ett **internt seminarium i KLYS regi** för förtroendevalda, kommunikatörer m.fl. i kulturskapsorganisationerna planeras till efter sommaren för att öka kunskapen om direktivet och dess effekter på svensk lagstiftning och upphovsrättsmarknad.

ILLUSTRATION ÖVER UPPHOVSRÄTTEN

KLYS lanserade under det nordiska upphovsrättsseminariet den 23 november **en illustration över upphovsrätten**. Illustrationen har tagits fram av designerduon Transfer Studio, bestående av illustratörerna Valeria Hedman och Falko Grentrup. Illustrationen kommer användas när KLYS i olika sammanhang lyfter upphovsrätten.

SEMINARIUM OM EU OCH UPPHOVSRÄTTEN PÅ FOLK & KULTUR DEN 8 FEBRUARI

KLYS genomförde **ett lyckat seminarium om EU:s DSM-direktiv** på det kulturpolitiska konventet Folk & Kultur i Eskilstuna i februari 2019 med rubriken: En nödvändig kulturinjektion för Europa? – ett seminarium om EU:s upphovsrättsdirektiv.

Deltog i seminariet gjorde **Harald Hamrell**, regissör, **Katarina Henryson**, sångerska/musiker, **Sanna Wolk**, professor i upphovsrätt, **Robert Nilsson**, kansliråd på Kulturdepartementet, **Alfons Karabuda**, kompositör och ordförande i SKAP, **Paulina Holmgren**, fotograf och ordförande i Svenska Fotografers Förbund, **Simon Norrthon**, skådespelare och ordförande i Teaterförbundet för scen och film. Modererade gjorde **Anders Rydell**, författare och journalist. Seminariet webbsändes via Facebook.

NATIONELL KULTUR- OCH MEDIEPOLITIK

UPPFÖLJNING AV DEN KONSTNÄRSPOLITISKA UTREDNINGEN

KLYS lämnade i höstas in sitt omfattande yttrande över konstnärspolitiska utredningens slutbetänkande **Konstnär –**

oavsett villkor SOU 2018:23. KLYS följer upp sitt yttrande genom möten med ansvariga politiker.

Den 20 februari träffade KLYS verksamhetsledare och ordförande **kulturminister Amanda Lind** vid ett möte där KLYS framförde sina prioriteringar i förhållande till utredningen. Kulturministern säger sig vilja åstadkomma förbättringar med satsningar från regeringen tidigast i budgetpropositionen 2020.

Den 7 maj bjöd KLYS in **riksdagens nya kulturutskott till möte och mingel hos KLYS** där KLYS under informella former lyfte våra viktigaste konstnärspolitiska frågor. Femton utskottsledamöter från sex partier var på plats och KLYS nämnd fick möjlighet att samtala med dessa om filmpolitik, public service, kulturskolan, upphovsrätt m.m.

ARBETSMARKNAD, SOCIAL TRYGGHET OCH SKATTER

SOCIAL TRYGGHET

Den konstnärspolitiska utredningen innehåller bl.a. en kartläggning av de problem som konstnärligt yrkesverksamma har i socialförsäkringssystemen. I utredningen konstateras att det finns behov av åtgärder när det gäller **tillämpningen av frilansande kulturskapares socialförsäkringsfrågor hos Försäkringskassan**, och att myndigheten därför ska **utveckla sin dialog med konstnärorganisationerna**.

KLYS träffade i januari **Försäkringskassans t.f. generaldirektör Maria Hemström Hemmingson** för att diskutera just tillämpningen inom myndigheten och behovet av särskild kompetens om frilansande kulturskapares villkor inom myndigheten. Försäkringskassan tog till sig av KLYS synpunkter och ett resultat av mötet är en informationsträff om SGI (sjukpenninggrundande inkomst) hos KLYS den 13 juni kl. 10.00. Då kommer Försäkringskassans främsta SGI-expert och föreläser om SGI med fokus på frilansare.

KLYS har också haft ett **möte med den pågående a-kasseutredningens huvudsekreterare** den 28 mars. Vid mötet överlämnade KLYS ett skriftligt dokument där KLYS viktigaste synpunkter beträffande reformer i a-kassan sammanfattas. Mötet kom strategiskt eftersom utredningen precis stod i begrepp att ta sig an frilans- och egenföretagar-frågan i förhållande till a-kassesystemet.

ARBETSFÖRMEDLINGEN KULTUR MEDIA

Som ett resultat av m/kd-budgeten, men också av regeringens januariöverenskommelse, kommer **Arbetsförmedlingen behöva skära ned kraftigt i sin verksamhet**. Detta påverkar även Af Kultur Media som

behöver spara åtskilliga miljoner. Planen är att s.k. "fristående aktörer" successivt ska ta över den arbetsförmedlande verksamheten även på kultur- och medieområdet. Detta är något som KLYS känner oro inför.

KLYS skrev i januari till Arbetsförmedlingens ledning genom **ett öppet brev** som också skickades för kännedom till riksdag och regering för att **protestera mot neddragningarna och värna Af Kultur medias verksamhet**. Läs det öppna brevet här: <http://www.klys.se/sla-vakt-om-af-kultur-media/>

KONSTEN ATT DELTA

Intresset för **projektet Konsten att delta** ökar. Ord-området är på väg in via systerprojektet Kollega till kollega, som nyligen också fått projektstöd från Postkodstiftelsen, och fler områden inom KLYS-kollektivet har visat intresse för att delta.

Den 29 november anordnades **konferensen Konsten att agera på Moderna museet**. KLYS ordförande Marika Lagercrantz modererade tillsammans med Konstnärernas Riksorganisations ordförande Katarina Jönsson Norling.

Finansieringen från Postkodstiftelsen löpte ut sista december 2018 och Ola Öhlin, projektledare/ Konstnärernas Riksorganisation, ser nu på uppdrag av Svenska Tecknare över vilka alternativ som finns för fortsatt finansiering av projektet. Ola Öhlin kommer också att arbeta för projektet Kollega till kollega framöver.

UPPDATERADE AVTALS- OCH ARVODES-REKOMMENDATIONER - NY BROSYR!

KLYS tillsatte under förra året en arvodesgrupp som arbetat med att se över de arvodesrekommendationer som togs fram tillsammans med medlemsorganisationerna under 2013. **De nya rekommendationerna är nu klara och började gälla per 1 januari 2019**. Broschyren **Att ta betalt** har marknadsförts under våren och finns både på webben och som pappersbroschyr att beställa på KLYS kansli. Broschyren finner du digitalt här: <http://www.klys.se/wp-content/uploads/2015/11/Att-ta-betalt-2019.pdf>

REGIONAL KULTURPOLITIK

SKILLNADER STAD OCH LAND PÅ KULTURPOLITISKA AGENDAN 2019

Ett av de främsta **fokusområdena inom kultur- och konstnärspolitiken** i Sverige 2019 är **relationen stad och land** och framförallt kulturutveckling i gles- och landsbygd. **Tillgänglighetsfrågor för kulturen** lyfts mer, men också konkret konstnärspolitik i regioner och kommuner, och

villkoren för att kunna vara professionellt verksam i hela landet, även utanför storstäderna.

FYRA REGIONALA KULTURPLANER PÅ REMISS 2019

Under första halvåret yttrar sig KLYS över **fyra regionala kulturplaner** som börjar gälla i januari 2020 och sträcker sig till och med 2023. Planerna gäller följande regioner/ landsting: **Västra Götalandsregionen, Region Örebro län, Region Västerbotten** och **Region Östergötland**. Alla yttranden publiceras på KLYS webb.

Region Skåne har fått en förlängning av rådande kulturplan med ett år. Deras kulturplaneremiss kommer i stället 2020.

KLYS **regionala tendensrapport** för året färdigställs i slutet av november och planeras presenteras för Kulturrådet i december.

REGIONALA MÖTEN OCH KONFERENSER

I samarbete med några av organisationerna i **Koalition för kulturdebatt** var KLYS med och arrangerade ett regionalpolitiskt kulturseminarium på temat **Stad och land under Folk och Kultur** i Eskilstuna 6 - 9 februari 2019.

I april hölls ett möte med **KLYS regionala referensgrupp**. Främst diskuterades inriktning och tema för KLYS kommande Mötesplats och kulturpolitiska konferens som arrangeras i november (se nedan).

I april har KLYS regionalpolitiska sekreterare också varit på den kulturpolitiska konferensen **Konsten – framtidens ekonomi?** i Skåne. Konferensen arrangerades av **Östra Skånes Konstnärsgroup** och **Konstitutet** i samarbete med Region Skåne. Huvudtalare var den italienska professorn **Pier Luigi Sacco**.

Samma månad var KLYS regionalpolitiska sekreterare på ett kulturpolitiskt seminarium i Stockholm med landets **studieförbund**. Samtalet handlade om att **det kulturpolitiska målet om allas delaktighet i kulturen** inte uppnås. Gäster var bl.a. rapportförfattaren för **LO:s senaste kulturrapport**.

REGIONALA SAMRÅD OCH DIALOGER MED KULTURSKAPARE

Region Jämtland/Härjedalen och **Region Västernorrland** reformerade sitt gemensamma kulturskaparråd och har sitt första möte med nya gruppen i slutet av maj om implementering av nya regionala kulturplaner.

Region Stockholms kulturförvaltning har ett särskilt samrådsmöte i slutet av maj med yrkesverksamma representanter för områdena form/design, scenkonst och

musik. Förvaltningen har i samråd med KLYS bjudit in representanter till mötet.

Region Värmland utvidgar nu sitt kulturskapsråd med extra representanter för film respektive dans.

Västra Götalandsregionen har fortsatt samråd med **centrumbildningarna** i väst, och har utöver detta ännu inget formaliserat konstområdesövergripande samråd med kulturskapare från det professionella kulturlivet. Företrädare för det fria kulturlivet i länet och i Göteborg har etablerat en samverkansgrupp med ambitionen att samlat föra en direkt dialog med regionen.

KLYS Samrådsguide med tips och råd kring regional dialog med yrkesverksamma kulturskapare togs fram härom året och har varit mycket användbar för kulturskapare i samråden samt rönt en del positiva reaktioner från flera regionala kulturförvaltningar.

KLYS medlemsorganisationer **Sveriges Författarförbund** och **Teaterförbundet för scen och film** har omorganiserat sin regionala representation och samordnar med KLYS regionalpolitiska sekreterare och regionala centrumbildningar bevakningen av kulturpolitiken inom ramen för samverkansmodellen.

POLITISKA FÖRÄNDRINGAR I REGIONALA OCH KOMMUNALA KULTURNÄMNDER

Valresultatet i landsting och kommuner drog ut på tiden. Det dröjde ända till början av året innan representanterna i **kulturnämnderna** i hela landet blev helt fastlagda. KLYS regionalpolitiska sekreterare har under våren bevakat valresultatets följder i både regioner och större kommuner.

Det har uppstått en rad oheliga allianser runt om i landet, vilka kan påverka kulturpolitiken på sikt. Det kommer nu förslag och beslut om **kraftiga nedskärningar i kultursektorn** i flera regioner och kommuner. Några av de mest flagranta exemplen är **Region Skånes** februaribeslut om bantning av regionala medel till den fria scenkonsten, och **Örebro länsteater** som halverar den fast anställda skådespelarensemblen. **Bibliotek, kulturskolor, studieförbund** och **kulturföreningar** i flera regioner står också inför tuffa nedskärningar av verksamhetsmedel.

MER KONSTNÄRSPOLITIK I REGIONER OCH KOMMUNER

Konstnärspolitiken utvecklas allt mer regionalt och kommunalt. Ett gott exempel är **Region Halland** som under året arrangerar en mötesplats för professionell konst och kultur med en rad kulturskaparkonferenser i sina kommuner. **Kultur o.s.v.** är ett forum för kulturdebatt och

information för alla i länet som arbetar med konst och kultur. Det är det regionala **kulturskaparsamrådet** i Halland som har tagit initiativet och även föreslagit de teman som tas upp.

Halmstad är ett exempel på en konstnärspolitiskt medveten kommun, som under året presenterar en ny **kommunal kulturplan** där **kulturskapares villkor** lyfts särskilt.

Konstnärsnämnden har gjort en formell **konstnärspolitisk överenskommelse** med landets **fyra norrländska regioner** gemensamt. Det handlar om främjande av kulturskapares villkor. Myndigheten har gjort motsvarande med andra regioner i landet, men denna gång gjordes en regionsövergripande överenskommelse som syftar till ett mer konkret konstnärspolitiskt samarbete mellan parterna.

KLYS MÖTESPLATS OCH KONSTNÄRSPOLITISK KONFERENS I MALMÖ I NOVEMBER

KLYS årliga fortbildningsdag för yrkesverksamma kulturskapare, **Mötesplatsen**, som senast arrangerades 2017 i Norrköping, planeras att hållas på konserthuset **Malmö Live** i Malmö. KLYS arrangerar fortbildningsdagen i kombination med egen konstnärspolitisk konferens som kan ses som en uppföljning av den konferens som KLYS hade i Gävle 2016. Arrangemangen äger rum 12 - 13 november 2019 och är en del i KLYS **60-årsjubileum**.

SKOLA OCH UTBILDNING

KULTURSKOLAN

Kulturskolan står under **stark press från såväl nationell, som kommunal nivå**, inte minst i Stockholms stad. I m/kd-budgeten från i december slopades de 100 miljoner i särskilt stöd till kulturskolan, som den förra regeringen införde och som kan sökas via Kulturrådet.

KLYS protesterade mot detta i en skrivelse i december, som finns att läsa här: <http://www.klys.se/stoppa-nedskarningarna-av-kulturskolan/>

Inför vårbudgeten återställde den sittande regeringen stödet, vilket ska vara fullt genomfört inför budgetpropositionen i september.

KLYS ordförande deltog vid den **stora manifestationen för kulturskolan på Segels torg den 5 maj**, där hon höll ett brandtal till försvar för Kulturskolan, som står inför nedskärningar i Stockholms stad, särskilt när det gäller teaterverksamheten.

INTERNATIONELLT

KREATIVA EUROPA

Förslaget till nytt kulturrampprogram inom EU - **Kreativa Europa**, som ska **gälla från 2021 - 2027** - röstades igenom av EU-parlamentet den 26 mars. Det nya programmet innebär en **kraftig höjning av budgeten** och ett **nytt mobilitetsstöd** för kulturskapare, vilket KLYS välkomnar.

KLYS 60-ÅRSJUBILEUM

Den 17 september 1959 bildades KLYS vid ett möte mellan nio konstnärorganisationer. Sen dess har KLYS vuxit och kommit att få stort inflytande i den svenska kultur- och konstnärspolitiken.

KLYS kommer naturligtvis att fira sitt 60-årsjubileum på olika sätt. En **jubileumsskrift** kommer att tas fram och festligheter kommer att genomföras på **Konstnärshuset i Stockholm den 17 september**.

Firande kommer också att äga rum i Malmö **den 12-13 november då KLYS Mötesplats och jubileumskonferens** anordnas på Malmö Live.

Under jubileumsåret lyfter KLYS också fram sina 14 medlemsförbund genom en **intervjuserie på webben**, där vi intervjuar ordförandena i våra medlemsförbund två och två.

FÖLJ OSS!

Webb: www.klys.se

Facebook: [KLYS](https://www.facebook.com/KLYS)
 Twitter: [@KLYS59](https://twitter.com/KLYS59)
 Instagram: [@KLYS59](https://www.instagram.com/KLYS59)

KONTAKT

Om du har några frågor är du alltid välkommen att höra av dig till kansliet på tel.nr: 0709 48 09 63 eller klys@klys.se

Marika B Lagercrantz, ordförande
 Ulrica Källén, verksamhetsledare
 Carl Liungman, regionalpolitisk sekreterare
 Tova Thurberg, koordinator